

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ  
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ  
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ  
«АГРОІНЖЕНЕРІЯ»  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**Мета дослідження** – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

**Метод дослідження** – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

**Цільова аудиторія** – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Агроінженерія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

**Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:**

*1 бал – якість відсутня;*

*2 бали – якість проявляється зрідка;*

*3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;*

*4 бали – проявляється часто;*

*5 балів – якість проявляється практично завжди.*

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

*Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення*

Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Агроінженерія» за критерієм «**Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?**» наведено в таблиці 1.

**Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання**

*У відсотках*

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	28,6	57,1	14,3	0
Здатність до навчання	0	57,1	42,9	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	71,4	28,6	0	0	0
Розв'язання проблем	71,4	28,6	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	85,7	14,3	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	28,6	57,1	14,3	0	0
Стратегічне мислення	57,1	28,6	14,3	0	0
Націленість на кінцевий результат	71,4	28,6	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	57,1	28,6	14,3	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	71,4	14,3	14,3	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	71,4	14,3	14,3	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	28,6	28,6	28,6	14,3	0
Навички управління персоналом, колективом	28,6	71,4	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	28,6	14,3	42,9	14,3	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	14,3	28,6	57,1	0	0
Ведення ділової документації	14,3	42,9	42,9	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	85,7	14,3	0	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5, по 85,7%) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність застосовувати знання на практиці», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

**Найменш** впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5, по 0%): «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до навчання».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

**Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ**

*У відсотках*

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	85,7	14,3	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	100	0	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Агроінженерія».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

**Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти**

*У відсотках*

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	100	0	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	71,4	28,6	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	100	0	0	0	0
Матеріально-технічна база	42,9	57,1	0	0	0
Система управління закладом	71,4	28,6	0	0	0
Якість освітніх послуг	71,4	28,6	0	0	0
Вміст навчальних програм	57,1	28,6	14,3	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	14,3	57,1	28,6	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5, по 100%) - «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Агроінженерія» наведені в таблиці 4.

**Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Агроінженерія»**

*У відсотках*

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	14,3	71,4	14,0	0	0
Здатність до навчання	42,9	57,1	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	42,9	42,9	14,3	0	0
Розв'язання проблем	42,9	42,9	14,3	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	42,9	42,9	14,3	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	42,9	57,1	0	0	0
Стратегічне мислення	28,6	42,9	28,6	0	0
Націленість на кінцевий результат	57,1	42,9	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	57,1	42,9	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	57,1	14,3	28,6	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	57,1	14,3	28,6	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	71,4	14,3	14,3	0	0
Навички управління персоналом, колективом	14,3	57,1	28,6	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	14,3	85,7	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	42,9	28,6	28,6	0	0
Ведення ділової документації	14,3	57,1	28,6	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	57,1	42,9	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Агроінженерія» (максимальні відсотки за балом 5, по 57,1%): «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

**Менші** відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5, по 14,3%): «рівень загальнотеоретичної підготовки», «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання **«Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?»** показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

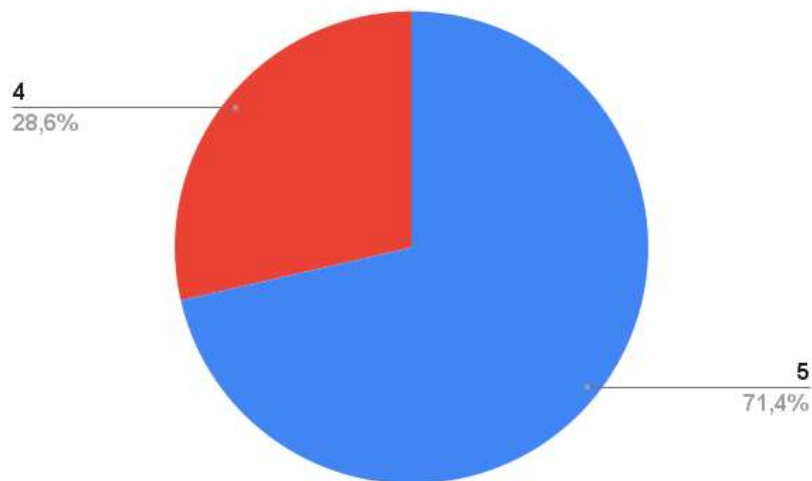


Рис. 1. Оцінювання респондентами **«Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?»** (у відсотках)

*Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Агроінженерія» наступні:*

- 1) більше часу виділяти на переддипломну виробничу практику в господарстві в якості співробітника інженерної служби господарства;
- 2) треба завдання на самостійну роботу більше наблизити до вимог «результатів навчання»;
- 3) більше уваги приділяти вмінню робити проекти;
- 4) більше уваги приділити інформаційним та комунікаційним технологіями та веденню ділової документації;
- б) більше уваги приділяти вивченню сучасних агротехнологій.

## Висновки

1. За результатами анкетування роботодавців виділено основні чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання. Це «здатність застосовувати знання на практиці», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку». В той же час найменший вплив створюють такі чинники як «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність до навчання». Такі результати погоджуються лише частково, оскільки володіння загальнотеоретичними знаннями допомагає агроінженерові розуміти природу явищ та процесів, з якими він зіштовхується у своїй професійній діяльності. Проте для кращого розуміння теоретичної підготовки необхідно застосовувати теоретичний досвід на практиці і подавати теоретичні знання через призму практичних результатів. Цього можна досягти шляхом збільшення практичної підготовки у навчальному плані і скорочення часу, відведеного на загальнотеоретичну підготовку, а також більш широким застосуванням дуальної форми навчання.

2. Роботодавці високо оцінили ТДАТУ, як заклад вищої освіти. Найбільші бали (максимальні відсотки за балом 5, по 100%) отримано за критеріями - «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад». Менші бали (максимальні відсотки за балом 5, по 71,4%) були виставлені за критеріями «Конкурентоспроможність освітніх послуг», «Якість освітніх послуг», «Система управління закладом». Отримані результати також свідчать про зацікавленість роботодавця в прийомі на роботу випускника ТДАТУ.

3. Оцінюючи якості та навички здобувачів за ОПП «Агроінженерія» роботодавці найвище оцінили наступні критерії: «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку». Разом з тим, менші бали були виставлені за «рівень загальнотеоретичної підготовки», «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

4. Для підвищення конкурентоспроможності освітніх послуг необхідно постійно оновлювати зміст навчально-методичних комплексів на Освітньому порталі ТДАТУ, активно залучати здобувачів вищої освіти до проведення наукових досліджень та розробок, використовуючи для цього наявне лабораторне та мобільне обладнання. Також важливо продовжити співпрацю з аграрними підприємствами та науковими установами, що належать до різних суміжних галузей промисловості. Для університету за освітньою програмою

"Агроінженерія" важливо продовжити практику екскурсій на виробництва та запрошувати іноземних спікерів для читання лекцій та проведення тренінгів. Крім того, необхідно оновлювати зміст освітніх програм, доповнюючи їх найсучаснішими світовими розробками та методиками. Проведення зустрічей в межах академічного руху "Гостьовий професор" Вищої школи педагогічної майстерності ТДАТУ також сприятиме підвищенню рівня кваліфікації науково-педагогічних працівників. Також слід підвищувати мотивацію студентів до самонавчання, застосовуючи сучасні методи навчання, що розвивають практичні навички і вміння, що будуть застосовуватися в майбутній професійній діяльності.

5. Роботодавцями запропоновані пропозиції щодо компетентностей та результатів навчання, зокрема: більше часу виділяти на переддипломну виробничу практику в господарстві в якості співробітника інженерної служби господарства; завдання на самостійну роботу ближче наближувати до вимог результатів навчання; а також більше уваги приділяти:

- вмінню робити проекти;
- інформаційним та комунікаційним технологіями та веденню ділової документації;
- вивченню сучасних агротехнологій.

Зазначені пропозиції будуть розглянуті та обговорені робочою групою при оновленні освітньої програми.

Гарант ОПП «Агроінженерія»  
першого (бакалаврського)  
рівня вищої освіти, к.т.н., доцент



Іван ЧИЖИКОВ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,  
к.т.н., доцент



Радміла СКЛЯР